

Adviesraad Sociaal Domein
VIJFHEERENLANDEN

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 11
4140 AA Leerdam

Betreft: Onbeperkt meedoen in VHL

Leerdam, 6 juli 2023

Geacht college,

Het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap biedt een toegepaste uitwerking van bestaande mensenrechten. Doel van het Verdrag is een gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in de maatschappij. Binnen de gemeente Vijfheerenlanden is dit tot stand gekomen op basis van een interactieve ontwikkeling. Het Verdrag is van toepassing op alle soorten handicaps die mensen kunnen beperken in het meedoen in de samenleving. Zowel fysieke, psychische als verstandelijke beperkingen. Het Verdrag beslaat veel terreinen die van belang zijn voor mensen met een handicap. Denk aan arbeid, onderwijs, wonen, goederen en diensten, verkeer en vervoer, zorg, ondersteuning, sport, cultuur, vrijetijdsbesteding en uitgaan.

Centraal in het Verdrag staat het bevorderen van inclusie en participatie van mensen met een handicap. De ASD hecht veel waarde aan een samenleving waaraan iedereen kan mee doen, ook mensen met een handicap. Onze gemeente zet zich in om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te verbeteren. In het plan van aanpak wordt beschreven welke stappen al zijn gezet en wat in de toekomst ondernomen gaat worden. Met het oog op het Internationaal verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap (VN-verdrag Handicap) is dit een goede ontwikkeling. Het draagt bij aan de autonomie, zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking.

Toegankelijkheid betekent ook het recht op zelfstandig wonen of de beschikbaarheid van passend onderwijs binnen de gemeente Vijfheerenlanden. Naast de toegankelijkheid van de fysieke omgeving (gebouwen, woningen etc.), moet er ook worden gekeken naar de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, (digitale) informatie en communicatie. Dit vergroot de mogelijkheden voor mensen met een beperking om deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Deze integrale aanpak dient bij de uitwerking van dit plan van aanpak goed te worden bewaakt.

Uit de meerjarenagenda blijkt dat er al veel is gedaan zodat mensen met een beperking mee kunnen doen. En ook dat we er nog lang niet zijn. Aangezien het plan tot stand is gekomen in samenwerking met ervaringsdeskundigen geeft het een goed beeld van de zaken waar zij (soms letterlijk) tegenaan lopen. Mensen willen het liefst meedoen zonder afhankelijk te zijn van anderen. Het aantal inwoners in Vijfheerenlanden met een fysieke, mentale of psychiatrische beperking zal de komende jaren alleen maar toenemen. Hulp - of dat nu betaald of vrijwillig is - is schaars. De urgentie is daarom groot. De agenda geeft de prioriteiten weer waar de komende paar jaar aan wordt gewerkt. Dat die prioriteiten in samenspraak met ervaringsdeskundigen zijn opgesteld; vinden wij essentieel.

Adviesraad Sociaal Domein
VIJFHEERENLANDEN

Noorderveld 70, 4143 VM LEERDAM E: ASD.Vijfheerenlanden@gmail.com M: 06 24 64 17 18

De komende tijd worden goede stappen gezet bij wensen die leven onder veel van onze inwoners. We noemen "Hoge Nood", de inzet van "Ongehinderd" om belemmeringen te identificeren, het verbeteren van de kwaliteit van het WMO-vervoer.

Wij willen u het volgende meegeven.

Wij juichen het toe dat de gemeente van plan is ervaringsdeskundigen te blijven betrekken. Zij omarmt het motto "Niet over ons, zonder ons". Wat wij echter niet begrijpen is dat er pas in 2025 een beleid over de inzet van die ervaringsdeskundigheid wordt gemaakt. Ook de komende jaren is de betrokkenheid van de mensen die zelf een beperking ervaren en hun mantelzorger van essentieel belang om tot simpele en werkbare oplossingen te komen. Als ambassadeurs voor toegankelijkheid kunnen zij ook laten zien wat de inwoners, organisaties en ondernemers zelf kunnen doen voor een toegankelijke gemeente. Door mee te denken en advies te geven. Het gaat immers veel verder dan de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Wij achten het effectiever en goedkoper om zo snel mogelijk de betrokkenheid van ervaringsdeskundigen verder uit te werken en te organiseren.

Het viel ons op dat in het hoofdstuk mobiliteit slechts aandacht is voor (deel)taxi en openbaar vervoer. Terwijl veilig en ongehinderd lopen en fietsen van groot belang is voor de zelfredzaamheid van alle mensen en zeker hen met een beperking. Met name over de centra/winkelgebieden horen wij veel klachten over geblokkeerde doorgang. Bij toegankelijkheid te voet en op de fiets is de enige actie "Waar mogelijk gaan we beter handhaven". Dit vinden wij echt te mager. Flink handhaven (= bewustwording en opvoeding) wat ons betreft. De inzet van "Ongehinderd" kan de handhavers helpen de resterende knelpunten te identificeren. Veiligheid van fietsers is eveneens een groeiend thema. Er komen meer elektrische fietsen, speed pedelecs en ligfietsen. Mensen met beperkte mobiliteit maken gebruik van (elektrische) fietsen, fietsen met zijwiel, driewielers, scootmobiel, duofietsen. En alles maakt gebruik dezelfde fietspaden, die daarvoor niet zijn ontworpen. Wij achten het van groot belang dat nagedacht wordt over de veiligheid van deze gebruikers en om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking de fiets blijven gebruiken en deel kunnen nemen aan alle aspecten van het leven in dorp en stad.

Kortom, ons aanvullend advies is:

- Stel zo snel mogelijk beleid op over de inzet van "Ervaringsdeskundigheid";
- Handhaaf! En ontdek resterende belemmeringen;
- Geef apart aandacht aan het veilig gebruik van fiets- en voetpaden;
- Zorg voor passende voorzieningen; bijvoorbeeld in Helsdingen een passende rolstoel voor de zwembadlift;
- Heb aandacht voor het onbeperkt meedoen van mensen met een gehoorbeperking;
- Heb aandacht voor de toegankelijkheid voor het recreëren in buitenwater/zwemplassen ;
- De verbetering van de toegankelijkheid van publieke gebouwen voor mensen met een beperking is nog steeds nodig.

Tot slot nemen wij aan dat de komende jaren periodiek de voortgang van de implementatie van dit plan wordt geëvalueerd en geactualiseerd. De Adviesraad is zeer geïnteresseerd in deze periodieke updates van het plan.

Met vriendelijke groet,

Namens de ASD Vijfheerenlanden

Rob Oosterman
Voorzitter

Berry Verwijmeren
Secretaris

